

Sinilintu

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2023-2024

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämäänsä tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	5
LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	6
LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET	7
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	7
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	8
Leikki	9
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS	10
Varhaiskasvatuksen arvoperusta	11
TIIMISOPIMUS	14
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	16
Leikki	17
Pedagoginen dokumentointi	18
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	19
Arviointi	20
Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen	21
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	27
AJATTELU JA OPPIMINEN	27
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	27
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	27
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN	27

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

Päivitämme sosiaalista mediaa viikottain, lähetämme perheille kuvia lasten toiminnasta. Käytämme fb sovellusta sekä instagrammia.

Vastaamme perheen hoidon tarpeeseen yksilöllisesti.

Tarjoamme opiskelijoille harjoittelupaikkoja sekä mahdollisuuden oppisopimusopiskeluun

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

Lapsilla on päivittäin mahdollisuus esittää toiveita ja toteuttaa niitä. Huomioimme lasten kiinnostuksen kohteet

Pyrimme huomaaman päivittäin hyvän ja kerrotaan siitä lapsille. Lapset saavat tarvittavan tuen päiväkodin henkilökunnalta sekä yhteistyötahoilta (veo, terapeutit)

Jokainen lapsi saa olla sellainen kuin on.

Kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi ja käydään läpi lasten ja perheiden kanssa.

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

Hankimme paljon leluja käytettynä. Käytämme askartelussa kierrätys ja luonnonmateriaaleja joita haemme metsästä yhdessä lasten kanssa. Vierailemme ryhmien kanssa joka kuukausi kirjastossa ja lainaamme lasten toivomia kirjoja. Käymme mm. kajaani hallilla jumppaamassa, vierailemassa museoissa, seurakunnassa ja teatterissa.

Ruokahävikkiin pyrimme vaikuttamaan seuraamalla tilatun ruuan määrää suhteessa lapsiin aktiivisesti päivittäin. Lapset saavat toivomansa määrän ruokaa ja voivat ottaa sitä lisää niin halutessaan. Pyrimme käyttämään viikon aikana jääneet ylimääräiset välipalat perjantaisin pois.

MetsäMörri toiminta osana lasten arkea

Hyödynnetään olemassa olevia kalusteita tilojen muokkaamisen tarpeen mukaan. Hyödynnämme myös kirppispalstoja sekä toisen poislaittamia huonekaluja.

Käsien pesu tilaan olemme hankkineet pyyheliinat kertakäyttöpapereiden tilalle.

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
Joustavuus, avoin keskustelu, positiivinen ilmapiiri, monipuolinen koulutustausta, eri-ikäisyys, huumori ja sarkasmi 😊
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: Työntekijät ovat valmiita joustamaan esim ryhmien välillä, työtehtävissä, päivän toiminnan kulussa, työvuoroissa Autamme toisiamme tarpeen tullessa.
Arviointi 22-23: vuosi meni hyvin edellä mainituissa asioissa

Yksikkömme kehittämiskohteet
Kehityskeskustelut
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: Tänä vuonna keskustelut käydään yksilöllisesti
Arviointi 22-23: Yksilökeskustelut jäivät pitämättä.

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi

- **Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?**
- **Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Järjestämme syksyisin vanhempain illan jossa vanhemmilla on mahdollisuus kertoa toiveita ja ajatuksia. Pyydetään vanhemmilta kirjallista palautetta vanhempainillassa.

Järjestämme perheille "tiedonkeruu"-puun, jonkinlaisen sähköinen kysely,

Vasukeskusteluissa palautteen kysely

Tutustumme vanhempien työpaikkoihin mahdollisuuksien mukaan ja hyödynnämme heidän ammatti-taitojaan mm erilaisten tekemisten ohjaamisessa

Järjestämme syksyisin vanhempainillan jossa vanhemmilla on mahdollisuus kertoa toiveita ja ajatuksia.

Arviointi

22-23: Vanheimpainilta järjestettiin syksyllä. vasukeskusteluissa pyydettiin palautetta arjesta. Vanhempien työpaikkoihin on tutustuttu.

Tiedonkeruu puu ja sähköinen kysely jäivät haaveeksi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Miten kiusaamista ehkäistään?
- Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?
- Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <ul style="list-style-type: none">
- Ehkäisemme kiusaamista olemalla läsnä lasten toiminnassa, arvioimalla leikkiryhmiä, pitämällä positiivisen ilmapiirin, keskustelemalla toisten kunnioittamisesta (esim nukketeatterit, kirjat, leikit.)
- Yhteiset keskustelut, vanhempain ilta
- Jos lapsiryhmässä on esiintynyt kiusaamista, kerromme siitä vanhemmille hakutilanteessa ja kehotamme juttelemaan asiasta vielä kotona
- tilanteisiin puututaan heti ja käsittelemme ne.
- Arjessa käsittelemme kaveritaitoja ja niihin liittyviä asioita päivittäin
<p>Arviointi</p> <p>22-23: Kiusaamistilanteisiin puututtiin välittömästi ja niistä keskusteltiin ko perheiden kanssa</p>

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Leikki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisten rooli
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lapsille annetaan aikaa ja mahdollisuus päivittäiseen leikkiin sisällä ja ulkona. Välillä lapset saavat kertoa kenen kanssa haluavat leikkiä ja mitä haluavat leikkiä, mutta välillä myös aikuiset antavat lapsille ohjeen, jotta leikkiin tulee vaihtelevuutta. Kuvien avulla mahdollista valita itselle mieluinen leikki. <p>Leikkivälineet vaihtuvat aika ajoin. Leluja/leikkejä on mistä valita.</p> <p>Päiväkodissamme ei ole tyttöjen ja poikien leluja tai leikkejä.</p> <p>Ohjattuun leikkiin panostamista</p> <p>Yhteisleikkiä koko ryhmän voimin. Terapeuttista eläinleikkiä</p> <p>Lapsille järjestetään kokkikerhoa aamupäivisin lasten toiveiden mukaan</p> <p>Metsämörri, leikkiympäristö vaihtuu mm metsiin, puistoihin</p>
<p>Arviointi</p> <p>22-23: Ohjattuun leikkiin panostamme jatkossa vielä enemmän.</p> <p>Eläinleikki ja kokkikerho ovat todella toivottu toimintoja</p>

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Lapsi saa kokea kuuluvuuden tunteen, saa kertoa oman mielipiteensä, pysähtyyään kuuntelemaan

Yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma

Huomioimme toiminnassamme jokaisen vahvuuksia ja kehittämisen kohteita ja toimimme niiden mukaisesti

Keskustelemme lapsen kanssa hänen kuulumisista.

Jokainen lapsi otetaan vastaan yksilöllisesti

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Aikuinen on läsnä toiminnassa ja puuttuu kiusaamistilanteisiin, keskustellaan mitä on tapahtunut, ohjataan lapsia sopimisessa ja kerrotaan tapahtuneesta hakutilanteesta huoltajalle

- Aikuinen toimii työssään esimerkkinä lapsille hyvistä käytöstavoista, ystävällisyydestä

- Opetellaan tulemaan toimeen kaikkien kanssa ja vaihdellaan leikkikavereita,

- Huomataan jokaisessa ja jokaisen toiminnassa hyvät asiat. Kehutaan ja kannustetaan lasta hänen hyvistä teoista (keskustelut, palkitseminen.)

- Ryhmän säännöistä keskustellaan arjessa ja opetellaan arvostamaan kaveria ja mietitään miltä kaverista tuntuu missäkin tilanteissa. Tunnetaidot
- Isojen ryhmässä tavoite/tehtävä ettei kukaan jää yksin

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Lasta kannustetaan olemalla oma itsensä ja kunnioittamaan muita
- Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa ja kertoa toiveita esim. päivän toimintaan.
- Lapsi saa kertoa mielipiteensä
  - päiväkodin seinille laitetaan lasten toiveiden mukaan satuhahmoja
  - tiloja kehitetään ja muokataan
  - Aikuinen läsnä kaikissa arjen toiminnoissa

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Jokainen lapsi saa olla oma itsensä taustasta riippumatta, jokainen on yhtä arvokas.

Huomioimme erilaiset tarpeet mm askartelussa

Käytämme kuvia arjessa, sekä elekieltä. Dokumentoimme arkea, lähetämme kuvia perheille

Tukiviittomat

Lapsille omat kansiot iPadille, dokumentoimme ryhmän toimintaan vihkoon

Ruokarajoitteet huomioidaan

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asioinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Lapsen aloittaessa päivähoidon keskustelemme huoltajien kanssa heidän kulttuuristaan ja toimintatavoista, tutustutaan lapseen ennakolta keskustellen perheen kanssa.

Huomioimme lasten omat syntymäpäivät, isänpäivät sekä äitienpäivät. Mahdollisuuksien mukaan myös isovanhempien päivää vietetään

Teemme yhteistyötä mm puheterapeuttien ja kommunikaattorihjaajan kanssa

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus

- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojele
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

Keskustelemme ja opettelemme käyttämään kierrätysmateriaaleja sekä vähentämään ruokahävikkiä aktiivisesti. Tarjoamme lapsille päivittäin terveellistä ravintoa, raitista ulkoilmaa sekä lepoa.

Lapsien yksilöllinen unentarve huomioidaan arjessa. Huolehdimme lasten kanssa siisteydestä mm käsienpesun tarpeellisuudesta, vaatteiden puhtaudesta sekä hygienian merkityksestä. Pöytäpaikan ja leikin siistiminen.

Aineeton lahja merkkipäivänä, leivonta, kortti ja laulu

Pidetään huolta yhteisistä tavaroista.

Opettelemme leikkimään erilaisten ystävien kanssa ja harjoitellaan kaveritaitoja päivittäin

Tarjoamme lapsille mahdollisuuden tutustua lähiympäristöön monipuolisesti

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Veo vierailee Sinilinnussa sovituin väliajoin

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Yhteistyö Veo Minna Hurskaisen kanssa toimii mutkattomasti ja hyvässä hengessä.

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

Lapsilla on päivittäin tilaa ja aikaa leikille. Aikuiset luovat mahdollisuuden mahdollisimman monipuoliseen leikkiin yhdessä lasten kanssa. Aikuiset havainnoivat leikkiä ja rikastuttavat sitä tarpeen vaatiessa. Lapset suunnittelevat leikkiä itsenäisesti ja aikuisen ohjauksessa. Lapset opettelevat leikkimään myös erilaisten leikkijöiden kanssa. Leikissä huomioidaan myös lasten sosiaaliset suhteet. Huomioimme lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman (myöhemmin VASU)

Leikki ympäristö on turvallinen ja monipuolinen

Ikätason ja kehitystason mukaiset pelit ja leikkivälineet. Leikkejä on mahdollisuus sekoittaa keskenään.

Tavarat ovat lasten ulottuvilla. Liikuntavälineet ja käsinuket on siirretty lasten saataville

Mahdollisuus jakautua pienempiin ryhmiin

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapsilla on mahdollisuus valita leikkiä

Lapset voivat valita leikkiä ja leikkikaveria yli ryhmärajojen

Leikki nähdään arvokkaana asiana arjessamme

Kuvien avulla lapset voivat valita leikkiä ja leikkipaikkaa.

Lelulaatikot kuvitettu

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Aikuisilla yhtenäinen linja leikkien ja leikin suhteen

Arviointisuunnitelma + arviointi

22-23: Leikki osa arkea

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Lasten vasut käydään läpi vanhempien kanssa syksyisin ja keväisin ja tarpeen vaatiessa. Lasten päivittäistä leikkiä ja arkea kuvataan ja lähetetään kotiin w- viestein ja fb kautta. Lasten töitä kuvataan. Havainnot kirjataan ylös vihkoon
Pelivihko

Ig

Havainnointivihkot arjessa

Vasun tavoitteiden esille tuonti. Peipposilla pilvet ja kuumailmapallo kertovat vasun tavoitteista. Isoilla vasuseinä valokuvien

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapsilla on valinnanvapaus arjessa, mahdollisuus valita erivaihtoehtoista

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Kaikki aikuiset mahdollistavat lasten osallisuuden

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

22-23: Havainnointi vihkojen käyttöä petrataan

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

Sanoitetaan tunteita, vältetään negatiivista viestintää, positiivinen palaute arjessa.

Harjoitellaan lasten kanssa positiivista vuorovaikutusta kavereiden kanssa

Kirjojen ja erilaisten materiaalien avulla mm laulut käytössä

Käymme tunne- ja vuorovaikutus asioita läpi teatterin avulla. tarjotaan ikätasoista tunne- ja vuorovaikutuskasvatusta

Tunnetaitoja harjoitellaan metsän eläinten avulla (käsinuket)

Miten osallisuus huomioidaan?

Lasten kanssa käydään läpi arjessa tilanteet, joissa edellisiä taitoja tarvitaan

Kuunnellaan lasten toiveita

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Jokainen aikuinen on rooliesimerkki lapsille arjessa. Aikuiset sallivat lasten erilaiset tunteet ja niiden näyttämisen

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

22-23: Koko vuosi käsiteltiin tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Viikon Tähti- lapsi. Tämän suhteen onnistuimme hyvin

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Peukuttaminen, kehut, sanoittaminen, tunnemittarit esillä
Avoin keskustelu huoltajien kanssa ja palautteesta vaarin ottamista
Perheille kysely

Miten osallisuus huomioidaan?

Keskustelemalla lasten kanssa päivittäin

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

22-23: sähköinen kysely vanhemmille jäi tekemättä

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

Lapsilla on käytössä erilaisia tvt laitteita arjen ihmettelyjä varten
 Etsimme tietoa lapsilta nousseisiin kysymyksiin tvt laitteiden avulla
 Keskustelemme äänen käytöstä
 Kuvaus

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapset saavat valita tekemisensä
 ja tutustua erilaisiin viestintä tekniikkaan

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Aikuiset mahdollistavat lasten monilukutaidon harjoittamisen eri välineistöllä

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

22-23: Tiedon etsiminen iPadeilla käytössä. MokaMera sovelluskäytössä. Ekapeli arjessa aikuisen ohjauksessa. Satujen nauhoittaminen. Erilaisten laulujen ja jumppien käyttö arjessa Ipadilla. Pikkuli pienten arjessa.

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

Sinilinnussa oppimisen osa-alueet erimuodossa seinällä. mm pilvinä

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lasten monialainen uteliaisuus on arjessamme joka hetki esillä. Asiat ja kiinnostuksen kohteet nousevat lasten ajatuksista ja ihmettelyistä. Aikuiset etsivät asioihin yhdessä vastauksia lasten kanssa erilaisilla menetelmillä. Oppiminen tapahtuu arjessa kaikessa hiljaisuudessa. Ihmettelylle, oivaltamiselle sekä oppimiselle on tilaa. Innostetaan ja kannustetaan. Jokainen muistaa kehua kavereita.

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lapselle tarjotaan erilaisia kulttuurillisia elämyksiä. Elämyksiä järjestävät myös lapset itse, aikuisen tukeissa lapsia. Lapset saavat tutustua kulttuurin erimuotoihin päiväkodissa sekä päiväkodin ulkopuolella. Teatteri ja musiikki ovat osa arkeamme. Lapset voivat käydä läpi erilaisia tunnetiloja ja sosiaalisia vuorovaikutustilanteita draaman välityksellä. Opettelemme kunnioittamaan erilaisuutta ja kannustamme olemaan omia itseämme.

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Huolehdimme lasten kanssa päivittäisestä hygieniasta mm käsien pesulla ja putailta vaatteilla. Lapset huolehtivat omat vaatteet ja tavarat omille paikoilleen. Ruokailu on iso osa arkeamme ja haluamme harjoitella ruokailuun kuuluvia tapoja yhdessä – kunnioittaen toisten ruokailu tottumuksia. Kannustamme tutustumaan erilaisiin ruokiin. Kannustamme lapsia omatoimiseen arkeen ikätaso huomioiden. Kannustamme lapsia liikkumaan erilaissa ympäristöissä ja huomioimaan niin liikenteen kuin luonnon moninaisuuden. Huomioimme lasten riittävän levon tarpeen.

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lapset saavat kertoa ideoitaan ja ajatuksiin arjessa niin aikuisille kuin toisille lapsille. Heidän osallisuus on näkyvillä kokoajan. Lasten mielipiteitä kuunnellaan ja kunnioitetaan. Tuemme lapsen itsetuntoa jotta lapsi voi olla juuri sellainen kun on.

MONILUKUTAITO JA TIETO – JA VIESTINTÄ TEKNINEN OSAAMINEN

Lasten tiedon janoon vastataan monin eri menetelmin. Käytössämme on tvt laitteita, lehtiä, kirjoja. Käytämme kirjaston palveluita sekä internet sivustoja. Ihmettelemme arjessa monipuolisesti erilaisia asioita etsien niihin yhdessä ratkaisuja. Lasten kiinnostuksen kohde osoittaa tiedon etsimisen paikan. Henkilökunta koulutautuu jotta tieto ja opetus on ajantasaista.

TIIMISOPIMUS

Tiimin nimi: Sinilintu

Tiimin jäsenet: Merja, Sanni, Anniina, Maarit ja Roosa sekä päiväkotiapulainen Emilia

Tiimivastaava: Maarit

Tiimin varavastaava: Merja

Miten varmistamme kaikkien tiimin jäsenten osallisuuden tiimissä/tiimipalaverissa?

- pyritään järjestämään tiimipalaverit lasten päivälevon, jolloin lepo hetkeä voi mennä valvomaan päiväkotiapulainen

Minkälaista on hyvä ja laadukas varhaiskasvatus?

- jokainen lapsi huomioidaan yksilöllisesti
- taataan lapselle turvallinen kasvu ympäristö ja luotettavat aikuiset, tällöin on hyvä harjoitella monia eri taitoja
- toiminnan suunnittelussa huomioidaan lapsilta ja vanhemmilta tulleet ideat

Miten se mahdollistetaan/toteutetaan? Miten toimimme?

- ryhmässä on tarvittava määrä aikuisia
- toimintaa suunnitellaan ennen toimikauden alkua ja säännöllisesti toimikauden aikana
- toimintaa arvioidaan ja lapsia havainnoidaan säännöllisesti
- huolehditaan, että kasvu ympäristössä on lapsen kasvua ja kehitystä tukevaa välineistöä

Tiimin jäsenten vastuualueet:

- Kaikilla tiimin jäsenillä on omat lapset joiden vasut he kirjoittavat, sekä neuvolaterveiset
- Merja: Kettutesti
- Maarit: Lumiukko, Kummi3 ja Lukimat
- Toimintaa suunnitellaan pareina

- Emilia toimii ryhmässä avustavana henkilönä (siirtymätilanteet, retket, pienryhmätoiminta)

Tiimin jäsenten erityisosaaminen, jota voi hyödyntää tiimissä:

Kaikilla on vahvuudet jotka on otettu huomioon ryhmän toiminnassa

Tiimin käytänteet ja yhteiset pelisäännöt:

- tiedonkulku: wa-viestit, palaverit, ilmoitustaulu
- palautteen antaminen: keskustelut, viestit
- työnjako:
siirtymätilanteissa porrastus
- huolien puheeksiotto:
  1. keskustelu tiimissä
  2. yhteydenotto varhaiskasvatuksen erityisopettajaan
  3. yhteydenotto vanhempiin

päivittäin keskustelua vanhempien kanssa tulo- ja hakutilanteissa, jolloin pienemmät murheet voi sanoa

- mistä asioista voimme päättää tiimissä/mistä asioista päättää päiväkodin johtaja? yksittäisen lapsen asioista tiimi voi keskustella ja tehdä niihin liittyviä päätöksiä, esim. tehostettuun tukeen siirtyminen
tiimi työskentelee itsenäisesti ja päättää päivittäisestä toiminnasta päiväkodinjohtaja; hoitaa viralliset paperiasiat esim. korotusten hakeminen
hallintopäätös on tehty yhdessä
päiväkodinjohtaja vastaa sijaisjärjestelyistä
- tiimin arjen toimintatavat ja päivästrukturi:
aamupalaan asti kaikki lapset ovat yhdessä leikkien. Aamupalan jälkeen siirtyvät omaan ryhmätilaan.
peipposet ulkoilee yhdessä ensin omana ryhmänään
Isommat menevät ulos ennen kuin pienet tulevat sisään, näin vältämme eteisruuhkaa
ulkoilun jälkeen ruokaillaan > päivälevolle
välipala, jonka jälkeen vapaata leikkiä
ulos iltapäivällä mahdollisimman aikaisin, mikäli sää sallii
- muut sovitut asiat: Emilia auttaa pienten ryhmässä

Miten tiimissä toimitaan konfliktitilanteissa?

Asioista keskustellaan avoimesti ja tarpeen tullen haetaan tukea työterveyshuollosta

Minkälaisia pelisääntöjä meillä on perheiden kanssa tehtävälle yhteistyölle?

Avoin keskustelu ja yhteiset ennalta keskustellut säännöt

Miten voimme tukea ja auttaa muita tiimejä? Minkälaista apua ja tukea toivomme muilta tiimeiltä meille?

Autamme aina kun mahdollista ja apua on oikeus pyytää

Miten tiimissä ylläpidetään ja huolehditaan työhyvinvoinnista?

Tehdään yhdessä asioita

Perjantaityhyilyt jonka kukin järjestää vuorollaan

Mitkä ovat meidän tiimin vahvuudet?

Huumori, samankaltaisuus, avoimuus

Päivämäärä ja tiimin jäsenten allekirjoitukset